

РЕШЕНИЕ

№ 5472

гр. София, 18.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХ ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 24.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Красимира Милачкова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Бороджиева

Мариана Маркова

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на
прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1115** по описа за **2024**
година докладвано от съдия Красимира Милачкова, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл.179 – 184 от
Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Ц. И. Ц., В. В. Д.-В. и Н. Ц. Г. срещу заповед №
РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата. Ответникът чрез процесуалния си
представител оспорва жалбата като неоснователна. Прокурорът намира, че
обжалваната заповед е законосъобразна.

Административен съд София-град, ХХ касационен състав, като обсъди доводите на
страните и събраните по делото доказателства, и като взе предвид указанията, дадени
с решение № 984/29.0.12024г. по адм. д. № 7269/2023г. на Върховния
административен съд (ВАС), Трето отделение, приема следното от фактическа и
правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от активно
легитимирани лица срещу акт, който подлежи на оспорване. Разгледана по същество,
тя е неоснователна.

Производството по издаване на процесната заповед е образувано по предложение на
директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), с
вх. № 33-00-121/17.08.2020 г. на Министерство на културата (МК), с което на
основание чл.159, ал.2 от Закона за културното наследство (ЗКН) е предложена
актуализация на наименованието и класификация на обект „Седем могили в П.,

местността „Подуянски герен“ (л.91-94 в кориците на адм. д. № 8479/2022г. на IX троен състав на съда). Обектът е измежду предложените за разглеждане на заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности /СЕСОНКЦ/. Последният обсъдил предложението по т. 3 от представения протокол № 88/24.09.2020 г. Видно от изложението в протокола, докладчикът, наред с хронологията на могилите и другата налична информация посочил, че днес ясно различни на терена са само три от тях и много малка част от четвърта, което налага спешната актуализация на статута им, териториалния им обхват и охранителните им зони с цел опазването им. Всички членове на съвета гласували „за“ решение, съгласно което СЕСОНКЦ предлага на министъра на културата да издаде заповед за актуализиране на наименованието и статута на обект: „Седем могили в П., местността „Подуянски герен“, с класификация на групова археологическа недвижима културна ценност – комплекс „Могилен некропол“, м. „Петте могили“, [жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на район „П.“ на Столична община (СО), с предложените от вносителя режими на опазване. С уведомление рег. № 94-00-352/30.09.2020 г. от зам.-министъра на културата на основание чл. 66 от АПК е оповестено откриването на производство по издаване на общ административен акт за актуализиране на наименованието и статута на горепосочения обект. Проектът е съгласуван с Министерство на околната среда и водите (МОСВ) и Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). Въз основа на направеното предложение министърът на културата издал процесната заповед, с която на основание чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 65, ал. 1, т. 2 и чл. 69, ал. 1 от Закона за културното наследство (ЗКН), са актуализирани наименованието и статута на обекта „Седем могили“, като Комплекс „Могилен некропол“, м. „Петте могили“, [жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на район П. на СО, с класификация на групова археологическа недвижима културна ценност и с категория „национално значение“; определени режими за опазване на недвижимата културна ценност, както следва: териториален обхват на недвижимата културна ценност (НКЦ), с описани граници на охранителните зони на могилите. В заповедта са дадени предписания за опазване НКЦ, като за могили № № 1, 3 и 4 площта на териториалния обхват на всяка от тях се определя като територия за археологическо и геофизическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури. Изисква се промяна на досегашния начин на трайно ползване – „За друг вид застрояване“. Забраняват се всякакви строителни дейности, с изключение на изграждане на инфраструктура, свързана със защитата и/или експонирането на археологически недвижими културни ценности; или за минимално необходимото благоустрояване и осигуряване на достъп и обслужване на посетители - пътеки и алеи, художествено и функционално осветление, експозиционни информационни табла, пейки за почивка, изгледни площадки, кошчета за боклук и т. н. След извършване на теренно археологическо проучване, в случаите, когато в решенията на протокол и експертна комисия по чл. 158а от ЗКН се изисква консервация, реставрация и експониране на разкрити архитектурно-археологически структури, за същите се изготвя проектна документация съгласно изискванията регламентирани в Наредба № 4/21.12.2016 г. на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни дейности на недвижими културни ценности (обн. ДВ., бр. 105/30.12.2016г.). На основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от ЗКН, проектната документация подлежи на съгласувателно разглеждане по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН. Допуска се изграждане на нова и поддръжка на съществуваща

инфраструктура - електрозахранване, водопровод, канализация, алейна мрежа. Дейностите, свързани със социализацията на НКЦ, нарушаващи целостта на земния пласт, задължително се извършват след спасително археологическо проучване на терените, които ще бъдат засегнати, съгласно изискванията на чл. 161 от ЗКН. Цитираните дейности, и всяка инвестиционна инициатива за намеса се съгласуват с МК по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН, на основание чл. 14, ал.1, т. 13 от ЗКН. Забранява се засаждане на растения с дълбока коренова система, както и на нова дървесна и храстова растителност.

Територията на охранителна зона на обект „Могилен некропол“ с процесната заповед е определена като територия за археологическо наблюдение, археологическо и геофизично проучване и евентуално консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури; и територия за охрана на подходите към археологическия комплекс и на визуалния контакт с обектите с цел адекватното им интегриране в съвременната среда. Не се допуска застрояване и се изисква промяна в досегашния начин на трайно ползване (НТП) - „За друг вид застрояване“ в такъв, допускащ единствено извършване на дейности, свързани евентуално с проектиране и изпълнение на консервационно-реставрационни работи, социализация и благоустрояване на НКЦ. Дейностите по поддръжка и ремонт на евентуално съществуваща техническа инфраструктура - ел., ВиК мрежи и отводнителни канали, свързани с нарушаването на целостта на земния пласт, както и прокарването и поддръжката на алеи/ улици се извършват при осигурено наблюдение от археолог от Р.-С., и при спазване изискванията на чл. 160, ал. 2 от ЗКН. Допуска се изграждане на нова инфраструктура, при условие, че преди започване на строителните работи за нова инфраструктура, задължително се провежда спасително археологическо проучване съгласно изискванията на чл. 161 от ЗКН, като район „П.“ уведомява Р.-С. за издадените строителни разрешения. Цитираните дейности се съгласуват с МК по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН.

Така изложеното в процесната заповед е изцяло в съответствие с приложените в преписката писмени доказателства, в т. ч. относно хронологията на проучванията на обекта. Заповедта е подробно мотивирана. В производството пред съда не бяха представени доказателства, годни да обосноват изводи, различни от формираните от административния орган.

Приети са заключения на съдебно-техническа експертиза, със задачи, съобразно указаното с решение № 984/29.0.12024г. по адм. д. № 7269/2023г. на ВАС. Съдът в настоящия състав възприема заключенията като обективни, компетентни и съответни на обстоятелствата по делото, с изключение на изложените от вещите лица правни изводи. Посочва се в първото заключение, изготвено от арх. Д. Г., че съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ) и Закона за териториално и селищно устройство (З., отм.) градоустройствените планове се съобразяват с наличието на културни ценности, а не обратно. Практиката е разработките по градоустройство да се съгласуват с МК и НИНКН. В подробния устройствен план (ПУП), одобрен със заповед № РД-50-09-159а/13.04.1984г., действащ в момента, имот 59, имот 214, част от имот 54 и част от имот 709, са предвидени в урегулиран поземлен имот (УПИ) II-за парк „Могилите“ и в УПИ IV-за озеленяване, кв. 22, местност „Петте могили“. В тези УПИ се намират могила № 3 и могила № 4, като границите на двата парцела съвпадат с границите на могилите. Изработеният към 1984г. ПУП е съобразен с наличието на обявените през 1955г. за паметници на културата могили. Изменението на плана за

регулация и застрояване (ИПРЗ) за УПИ V и УПИ VI, в кв. 25 по Заповед № РД-50-266/12.02.2010г. предвижда УПИ V, в което се намират могила № 1 и могила № 2, за озеленяване. Част от могила № 1 попада в УПИ VIII-1127, в кв. 25 съгласно Заповед № РД-50-13/2005г., което е застроено. Сградата се намира на 5 метра от могила № 1, вместо нормативните 10 метра. Не са съобразени с наличието съответно на могила № 1 ПУП за УПИ VIII-1127 от 2005г., и с могила № 3 -ИПРЗ за УПИ II-709 от 2011г. и ИПРЗ за УПИ III, IV от 2006г. Вещото лице заключава, че действащият към 1984г. ПУП и ИПРЗ от 2010г. са съобразени с могилите. Не са съобразени с последните ПУП от 2005г., 2006г. и 2011г. Не е съобразена с НКЦ реституцията на терена с могиления некропол от 1993г. Към 1955г. теренът е бил земеделска земя извън населено място.

Посочва се в заключението, че сега се търси решение, при което терен на некропол се съвместява с терени за обитаване от хора. Градоустройството организира обитаването, на основание разделяне на дейности, възможност за достъп и обслужване. Теренът за обитаване и теренът за некропол си противоречат по организация, обслужване и етика на ползване. Със своя обем и височина - диаметър от 20 до 40 метра и височина 4 до 7 метра, могилите са съществен и въздействащ обемно-пространствен елемент, нехарактерен за градска среда. Компромис представлява решение с по-голяма охранителна зона, което ще даде възможност за организация на пространствата и решение на ползването. Обектът Комплекс „Могилен некропол”, м. „Петте могили” е определен за групов археологическа недвижима ценност на основание комплексна оценка за историческите характеристики, археологически разкопки, сравнителен анализ с подобни обекти и налични документи. Въпросът за наситеността на района с могили и за наситеността на терена между могилите с НКЦ следва да се разглежда на основание характеристиката на обектите и сравнение с други такива. Определящо е наличието на четири броя могили в един квартал и на пет броя в един район. При сравнението е от значение количеството могили и могилни комплекси на територията на града и възможността да бъдат опазвани и организирани по-добре като групов паметник. От градоустройствена гледна точка могилите са неподходящи за градска среда. Няма практика между тях да се разпределят жилищни сгради. При такова разпределение не е възможна правилна организация на улици и обслужване. Четирите могили, намиращи се на изток от [населено място], са обявени за паметници на културата с Протокол № 1/1955г. на МК, бр.73/09.09.1955г. на в. „Известия” (л. 115-118 в кориците на адм. д. № 8479/2022г. на IX троен състав на съда). Същността и значението на обектите е обсъдено в предхождащи Протокол № 1 заседания. На това основание обявените през 1955г. от МК за паметници на културата могили имат статут, който отговаря на действащите към 1955 година норми. Редът за идентифициране, деклариране и предоставяне статут на НКЦ е уреден в Наредба № 3/10.07.2019г на МК (Наредбата). Дейността се определя като интердисциплинарен научноизследователски процес, свързан с научната и културна характеристика на обектите, в чл. 4 от наредбата. Проучванията по чл. 4 са описаните по хронология по-горе. Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г на МК актуализира наименованието и статута на НКЦ в кв. С., като отразява промените в нормативната уредба, наличието на кадастрална карта и регистър, наличие на нови имоти, граници и имена. Анализ на документацията и проучванията на археологическите обекти в местност „Петте могили”, кв. С. са направени от комисия, назначена от зам.-министъра на културата и отразени в протокол от 17.07.2019г. Наименованието на комплекса „Могилен

некропол“ се определя съгласно чл. 5 от Наредбата. Свързано е с издирване и изучаване на обекта.

Първоначалното му наименование е „Седем могили в П., м. „Подуянски герен“, междинно наименование – „Могилен комплекс „Седемте могили“ в местността Подуенски герен, кв. В. Л. - Г“, наименованието съгласно Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. е Комплекс „Могилен некропол“, м. ”Петте могили“,[жк]кв. 22 и кв. 25 по плана на район „П.“ на СО. Последното наименование определя вярно съдържанието на обекта и местоположението му.

Посочва се в заключението и, че границите на комплекс „Могилен некропол“ се определят съгласно чл. 11 и чл. 12 от Наредбата. Обектът е групов археологическа културна ценност, чиито граници и териториален обхват се определят в чл.12, ал.1, т. 3 от Наредбата. Устройственото проучване на територията е извършвано и документирано в периода 1955-2021г. Съществен е анализът на Междудеомствената комисия по заповед на министъра на културата, представен в Протокол от 17.07.2019г. (л. 83-88 от в кориците на адм. д. № 8479/2022г. на IX троен състав на съда) и две приложения - геодезически карти към него (л.89-90 в кориците на адм. д. № 8479/2022г. на IX троен състав на съда). Анализирана е всяка могила поотделно с историческа, градоустройствена и геодезическа информация. Установено е завършеното, незавършеното и незапочнатото застрояване около могилите. Установено е че Могила № 4 попада в имоти 54, 59 и 214, които според действащия ЗРП са в УПИ IV - за озеленяване. Границите на НКЦ отговарят на чл. 12, ал. 1, т. 3 от Наредбата. Охранителната зона на комплекса се определя съгласно чл.13 от същата наредба. Необходимостта от охранителна зона е доказана в анализа на междудеомствената комисия, определена е от нея и от Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. и отговаря на чл.13, ал.1, т.3 от Наредбата.

Вещото лице посочва в заключението си, че поземлен имот (ПИ) с идентификатор 68134.601.59 по кадастралната карта и регистри (КККР), одобрени със заповед № РД-18-4/ 09.03.2016г. на изпълнителния директор на Агенцията по геодезия, картография и кадастър е с площ 6919 кв. м и адрес [населено място], район П..

Действащият ПУП за посочения ПИ е Застроителен и регулационен план (ЗРП), одобрен със Заповед № РД-50-09-159а/13.04.1984г и с Решение № 4 по Протокол № 23/19.03.2001г. В тях имот 59 е регулиран в УПИ II-за парк „Могилите“ и в УПИ IV-за озеленяване, като УПИ II-за парк „Могилите“ е изключен от плана от 2001г. Могила № 3 и част от Могила № 4 попадат в УПИ IV-за озеленяване. Проектът за изменение на ПУП – ИПРЗ /2019-2020г./ на УПИ- „за парк Могилите“, за образуване на нов УПИ I-59 „за жс, оо и пг“ за ПИ с идентификатор 68134.601.59 съдържа обяснителна записка, извадка от действащ ПУП-ПРЗ за кв.22 (стар кв.9), м. „Л. - зона Г“, по Решение № 4, Протокол № 23/19.03.2001г., Заповед №РД-09-50-879/24.06.2011г. и Заповед № РД-09-50-159а/13.04.1984г. Изработването му е разрешено със Заповед № РС50-847/01.11.2018г. на главния архитект на СО и на основание писмо от директора на ОП „С. С.“ със Софийски исторически музей, съгласно което „Няма данни за наличие на недвижими археологически паметници на въпросния терен - кв.9, ПИ 59“ (л.50 в кориците на адм. д. № 8479/2022г. на IX троен състав на съда). Проектът изменя плана за регулация и плана за застрояване на УПИ II-„за парк могилите“, в УПИ I- „за жс, оо и пг“, и предвижда високоетажно застрояване - М/Г+8.

Вещото отбелязва в заключението си, че със становище № 33-НН-479/25.11.2019г. на МК е било съгласувано ИПРЗ за УПИ - „за парк Могилите“ за образуване на нов УПИ

I-59 „за жс, оо и пг“ за ПИ с идентификатор 68134.601.59, при условие всички дейности върху земната основа да бъдат извършвани под наблюдението на специалист-археолог и да се спази чл. 160, ал.2 от ЗКН. Със следващо становище № 33-НН-479(19)/26.08.2021г. на МК е отказано съгласуване на ИПРЗ за УПИ -,„за парк Могилите“ за образуване на нов УПИ I-59 „за жс, оо и пг“ за ПИ 59, кв.22 (стар кв.9), местност „Л. - зона Г“, район „П.“ на СО, във връзка с актуализирания статут на обекта – групов археологическа НКЦ с категория “национално значение” и определените граници и режими за опазване. Представеният проект има печат „съгласувам” на МК, но няма печат „одобрявам” на Н.-СО. Няма Заповед на главния архитект на СО за одобряване на ПУП-ИПРЗ /2019-2020г./ за УПИ- „за парк Могилите”. Действащият ПУП за ПИ № 68134.601.59 е ЗРП, одобрен със Заповед № РД-50-09-159а/13.04.1984г. и Решение № 4 по Протокол № 23/19.03.2001г. на Столичния общински съвет (СОС).

Видно от представения препис представеното решение на Софийски градски съд, Административно отделение, IIIг състав по адм. д. № 1605/2002г., постановено на 10.05.2003г. и влязло в сила на 22.07.2003г. (л.51-52 в кориците на адм. д. № 8479/2022г. на IX троен състав на съда), горепосоченото решение № 4 по Протокол № 23/19.03.2001г. на СОС е било отменено.

Във второто заключение, представено в две части и изготвено от инж. Д. Р. и инж. Д. А. се посочва, че наименованието, границите на комплекс „Могилен некропол“ и охранителните зони на отделните могили в комплекса, разположен в местност „Петте могили“ отговарят на изискванията на ЗКН и Наредбата. Наименованието обобщава наличието на могили, тъй като от седем могили са останали четири в[жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на район „П.“ на СО. ПИ с идентификатор 68134.601.59 е с площ 6919 кв. м и попада в урегулирана територия, като действащите планове са одобрени със: заповед № РД-50-09-159а/13.04.1984г. (за стар кв. 9); решение № 4 по протокол № 23/19.03.2001г. на СОС за ИПРЗ, с което УПИ II с устройствена зона Жк се променя в УПИ I-59 с устройствени показатели Жс, Оо и Пг, което решение е отменено с решение от 10.05.2003г. по АХД № 1605/2002г. на Софийски градски съд; заповед № РД-09-50-879/24.06.2011г. за местност „Л. Зона Г“, район „П.“ на СО. За имот 68134.601.59 са отредени УПИ II-за парк Могилите с площ 2608 кв.м, които попадат в устройствена зона Жк - Жилищна зона с преобладаващо комплексно застрояване и останалите 4311 кв.м са включени в УПИ IV-за озеленяване с устройствена зона Тго - Терени на локални градини и озеленяване, съгласно Общия устройствен план (ОУП) на СО, приет с Решение № 960/16.12.2009г. От тях само 375 кв. м. попадат в охранителната зона на могила № 4. В УПИ IV-за озеленяване са включени охранителните зони на могила № 3 и № 4. УПИ II-за парк Могилите е на по-голямо отстояние от охранителните зони на двете могили в сравнение с отстоянията, предвидени в Наредбата. По-голяма част от имота на жалбоподателя попада в устройствена зона Тго с предназначение „Паркове за ежедневен отдих с площ под 5ха, задължително публична собственост. Допуска се само застрояване, обслужващо основната паркова функция сгради (кафе, църква, трафопост, тоалетна). В самостоятелни терени с площ под 1 ха застрояване не се допуска“. С проекта за ИПРЗ, изработен по възлагане от собствениците и със съгласието на главния архитект на СО, се променя УПИ II-за парк „Могилите“ в УПИ I-59 „за Жс, Оо и Пг“, като се запазва площта на УПИ, който отстои на около 60м от охранителния полигон на могила № 4 и на около 50 м. от могила № 3.

В това заключение също е отбелязано, че: със становище № 33-НН-479/25.11.2019г. на МК е съгласувано ИПРЗ за УПИ -„за парк Могилите“ за образуване на нов УПИ I-59 „за жс, оо и пг“ за ПИ с идентификатор 68134.601.59, при условие всички дейности върху земната основа да бъдат извършвани под наблюдението на специалист-археолог и да се спазва чл. 160, ал.2 от ЗКН; че проектът има печат „съгласувам“ на МК, но няма печат „одобрявам“ на Н.-СО. Няма заповед на главния архитект на СО за одобряване на ПУП-ИПРЗ /2019-2020г./ за УПИ-„за парк Могилите“; със становище № 33-НН-479(19)/26.08.2021г. на МК е отказано съгласуване на ИПРЗ за УПИ -„за парк Могилите“ за образуване на нов УПИ I-59 „за жс, оо и пг“ за ПИ 59, кв.22 (стар кв.9), местност „Л. - зона Г“, район „П.“ на СО, във връзка с актуализирания статут на обекта - групов археологическа НКЦ с категория „национално значение“ и определените граници и режими за опазване. Вещото лице отбелязва, че на представеното копие от ИПРЗ за УПИ III, IV от кв. 9 (стар), м. „Л.-зона Г“, одобрен със заповед РД-09-50-284/10.03.2006г. с устройствени показатели Жк, са показани отстоянията от могила № 3 (голямата). За УПИ II и XI от кв. 22 е одобрено ИПРЗ със заповед РД-09-50-879/24.06.2011г. с устройствени показатели Жк, на които са показани отстоянията 14.50 м от охранителната зона около могила № 3 (голямата). Могила № 4 попада в обхвата на решение № 4 по протокол № 23/19.03.2001г. на СОС. За тази могила няма котиражи отстояния, понеже има полигон на охранителната зона. В ОУП няма направени промени във връзка с границите на обект „Могилен некропол“. За УПИ I „за Жс, Оо и Пг“, съгласно проекта за ИПЗР, попадащ в устройствена зона Жк, са спазени параметрите на застрояване: плътност на застрояване 40%, коефициент на интензивност 3, минимално озеленяване 40% и кота корниз 26 м за жилищни сгради или 32 м за обществени сгради.

При изготвяне на заключението си вещите лица взели предвид, че с протокол № 1 са обявени за археологически паметници на културата с категория „национално значение“ "Седем могили" в П., м. „Подуянски герен“, който протокол е обявен във в. „Известия“, бр.73/1955г. Изследвали стар кадастрален план от преди 1956 г., в който могилите в кадастрални листа 274, 275,297, 298 са нанесени като топографски елементи съгласно условни знаци (хоризонтални и знак за неукрепен откос) за кадастрални планове на НМ (населени места), 5 броя могили в район "П.". В кад. листа с номера 262 и 264 ясно се виждат групи от 3 броя могили и други 2 броя могили. В разписните книги към тази дата липсват вписани собственици. Могила № 4 от Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. се намира между имоти с пл. номер от стар кадастрален план 1975 и 1969. Имот с пл. № 1975 е частично идентичен с имот с кадастрален идентификатор 68134.601.59 и частично идентичен с имот с пл. № 59 от архивен кадастрален план преди КККР, пл. район "ж. к. Л. - Г". Могила № 3 се намира в имоти с пл. номер 1967 от стар кадастрален план, частично идентичен с имот с кадастрален идентификатор 68134.601.709 от КК и идентичен с имот с пл. № 709 от архивен кадастрален план, пл. район "ж. к. Л. - Г". Могила № 1 от Заповед №РД9Д-17/07.04.2021 г. се намира между имоти с пл. № 2732 и 1970.2734.2733, частично идентични с имоти с кадастрални идентификатори 68134.601.261, 68134.601.1127, 68134.601.45 и 68134.601.1071. Могила № 2 попада в имот с пл. № 1964, изобразена с паянтова жилищна сграда върху нея, частично идентичен с имоти 68134.619.101, 68134.619.88 и 68134.619.1228.

В заключението са подробно описани и останалите 2 могили, които сега не съществуват на терен. В стар кадастрален план преди 1956г. няма данни за седмата

могила. Вещите лица посочват, че с разпореждане на Министерския съвет № 1711/22.10.1962 г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата и съгласно §10, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към ЗКН притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“. Със Заповед № РД-50-09-159а/13.04.1984 г. на главния архитект на С. е одобрен застроителният план на[жк]. Съгласно този план четири от останалите могили попадат в парцел II-"за парк "Могилите". Имот с пл. № 59 също попада в границите на този парцел. На публикуваното копие от едромасщабната топографска карта, изработена през 1991 г., са изобразени 4 броя могили, намиращи се в местността "Седемте могили". В картен материал от 1988г. е посочено местоположението на могилите. Съгласно представен нотариален акт от 1995г. е възстановено право на собственост по реда на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи на П. Г. К., Х. Г. К., С. Л. Г., Н. Ц. Г. и И. Ц. Г. върху празно дворно място, цялото с площ 7820, съставляващо имот с пл. № 59, нанесен в кад. лист на неodobрен план на [населено място], м. "ж. к. Л. Г", при описани съседи. Имотът е нанесен в кадастралната основа на плана от 1984г. със Заповед РД 09-380/29.05.1996г. С писмо с АХ-04-00-7/09.07.1998г. главният архитект на С. е уведомен, че е регистриран "Могилен некропол", състоящ се от 5 броя могили, разположен в местността "Изворот (Горен герен)", "Седем могили". Обявен за Археологичен паметник на културата от национално значение. Определени са границите, които съвпадат със съвременните периферии и охранителните зони, които съответно са 10 м във всички посоки на територията на паметниците. Могилите придобиват площен характер заедно с границите им и с охранителните им зони. В обхвата на Заповед РД-09-50-176/03.04.2000 г. на главния архитект на С. попада само западната граница на имот 68134.601.59 и на УПИ II "за парк "Могилите", уличната регулация е идентична с тази от 1984г. и последваща регулация от 2001 г. за одобряване на ЗРКП (застроителен, регулационен и кадастрален план) на м. "Л. зона Г". С горепосоченото решение на Софийски градски съд решението на СОС от 2001г. е отменено. Със съдебното решение УПИ I-59 , кв.22 се изважда от заповедта за одобряване от 2001 г. и за него остава да важи предходната заповед № РД-50-09-159А/13.04.1984 г., издадена от главния архитект на С.. Съгласно този план УПИ I-59 е попадал в парцел II - "за парк "Могилите", кв.9, м." ж. к. В. Л. Г", район "П.". Същият действа и към момента в този участък. Съгласно ОУП 2007г., в сила до 16.12.2009г., имот с пл. № 59, сега ПИ с идентификатор 68134.601.59, попада в устройствена зона "Жк - жилищна зона за комплексно застрояване". Могилите не са отразени в ОУП и в приложената схема на "Културно историческо наследство" към ОУП. Цел на ОУП е да се определи общото предназначение на имотите, а основна цел на ПУП е да се определи конкретното предназначение. Различава се и базовият (основният, изходен) мащаб на плановете.

Посочва се в заключението и, че зоната, в която попада част от имота с идентификатор 68134.601.59 и могилите от № 1 до № 4 е устройствена зона Тго - "Терени за локални градини и озеленяване; Паркове за ежедневен отдих с площ под 5ха, задължително публична собственост. Допуска се само застрояване, обслужващо основната паркова функция сгради (кафе, църква, трафопост, тоалетна). В самостоятелни терени с площ под 1 ха застрояване не се допуска." Зоната с режим Тго е идентична с УПИ IV, кв. 22 - "За озеленяване" от одобрен 2001 г. ЗРКП м." Л. - зона Г", район П.. В ЗРКП от 2001 г., респективно и ОУП, не са нанесени охранителните

зони от 10м, изисквани в писмо АХ-04-00-7/09.07.1998г. за могили с номера № 3 и № 1, а за останалите вместо определения буфер от 10 м от периферията на могилата са определени части от имоти, съответно на по-голямо или по-малко разстояние от 10 м. В кадастралната карта имотът с идентификатор 68134.601.59 е отразен с площ 6919кв. м, предназначение-урбанизирана територия, частна собственост, НТП - за друг вид застрояване, собственост на В. В. Д. – Вахова, И. Ц. Г., Н. Ц. Г., С. Л. Г. и П. Г. К.. Частично идентичен е с имот с пл. № 59, пл. район "ж. к. Л. Г" от архивен кадастрален план. Имот с пл. № 59 съдържа в себе си имот 68134.601.59 и 68134.601.214 и е нанесен в кадастралната основа на ЗРКП и в цифровия модел на архивен кадастрален план преди КККР. Вписан собственик през 2008г.

Вещите лица разясняват, че с проект, внесен в Н. на СО, с вх. № САГ18-ГР00-228/31.01.2018г. се предвижда да се измени отреждането на действащия от 1984г. план, в обхват УПИ II - "за парк "Могилите"", като се предлага образуване на нов УПИ I-59 "за Жс, оо и пг". С проекта се предвижда високо застрояване с кота корниз до 26 м за жилищни сгради. Проектът е съобразен с устройствената зона в ОУП – „Жк". Отново се посочва, че със заповед РА50-847/02.11.2018г. е разрешено изработване на проект за ИПРЗ в териториален обхват УПИ II кв. 22, (стар кв. 9), "за парк "Могилите", м. "Л. зона Г", район "П." за поземлен имот с идентификатор 68134.601.59; с писмо № СОА18-ГР94-6264-(1)/29.01.2019г. е предложено „НИНКН да определи обхват и граници на охранителна зона за АНКц „Могилен некропол" в кв. 22. УПИ II-709 и УПИ IV-709. м.[жк],[жк], [населено място], режими и предписание за опазване на некропола по реда на ЗКН; планово задание за изработване на специализирани консервационни планове в обхвата на некропола и охранителната му зона; да се възложи изменение на действащия ПУП, Кв.22 за УПИ II-709 и УПИ IV-709 след определяне на границите и режимите от НИНКН"; заповед РД9К-282/15.07.2019г. за изготвяне на предложение за режими на опазване - териториален обхват и предписания за опазване на НКЦ "Могилен некропол". В доклад от 16.07.2019г. относно статута на Могилния некропол са описани действията по регистрация, спасителни и проучвания в периода 1955г. до 2019г., както и, че всички могили са маркирани с по четири маркировъчни блокчета с текст, забраняващ изкопни намеси в „памятник на културата". Първото спасително проучване е направено през 1979г. във връзка с изграждане на подземен колектор по строящия се тогава [улица]. При оглед през 1983г. по сигнал от граждани, е установено и описано състоянието на шестте могили.

За изготвяне на заключението е взет предвид и представеният протокол от 17.07.2019г. на междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД9К - 282/15.07.2019г. на министъра на културата, с който е предложено за изготвяне и определяне на режими за опазване и териториален обхват и предписания за опазване на процесната НКЦ и в който е описано, че за могили № 1, № 3 и № 4 не е провеждано археологическо проучване. За могила № 6 е посочено, че не е част от "Могилния некропол", включена е в Заповед №РД9Д-17/07.04.2021 г. Могилата попада в границите на имота с кадастрален идентификатор 68134.626.395 и няма охранителна зона поради достатъчен размер на имота. След обсъждане на цитираните по-горе актове – част от производства по одобряване на ПУП и предмета на процесната заповед, вещите лица отбелязват, че съдейки от приложените планове и карти, могила № 4 се намира в поземлени имоти с кадастрални идентификатори 68134.601.59, 68134.601.54 и 68134.601.214. За граница на НКЦ следва да бъде дефиниран полигон с

координати на чупките на върховете. Полигонът се смята за граници на НКЦ. По този начин границите на могила № 2 засягат 3 кадастрални имота. Г. камък, с който е маркирана, вероятно е в границите на този полигон. Много близо е до основата на могилата, а полигонът обхваща по-голяма територия. Вещите лица заключават, че е спазено изискването за определяне на полигон. Териториалният обхват на археологическа НКЦ, чиито граници не могат да бъдат ясно определени, е площта на територията, покрита от видимия на терена археологически материал към момента на идентифициране, ограничена с краен контур (полигон). С оспорената заповед се променя наименованието от "Седем могили", обявени през 1955г., през "Могилен некропол - Пет тракийски надгробни могили", описани в картон като "Могилен некропол от пет тракийски надгробни могили", картотекирани и вписани като площен обект 1988г., състоящ се от пет тракийски надгробни могили. В случая в "жълт цвят" са определени охранителни зони; в предписанията е описано, че "Изисква се промяна на досегашния начин на трайно ползване - за друг вид застрояване". Забраняват се всякакви строителни дейности, с изключение на изграждане на инфраструктура, свързана със защитата и/ или експонирането на НКЦ. Охранителната зона е докладвана, определена и разгледана от междуведомствена комисия.

В заключение вещите лица посочват, че ЗКН и Наредбата не съдържат конкретно изискване за определяне на наименованието. Последното, както и границите, териториалния обхват и охранителната зона се определят след предварително проучване, доклад, предложение и разглеждане от междуведомствена комисия и последващо издаване на заповед, както е направено в случая. Могилите се намират в бивша местност "Седем могили" и има данни, че са били седем броя, обявени за обект от национално значение от 1955г. С последващ акт на МС (№ 1711/22.10.1962 г.), в срок до 1964г. са маркирани и обозначени. С цел да бъдат опазени, начинът на използване и обработване на застите от тях терени, включени в обработваемата площ на поземлен фонд се е уточнявал от съответните администрации. Маркирането с бетонови блокове е ограничавало обработването на земеделската земя. При оглед на могила № 4 е забелязано маркировъчно блокче, което попада в имота кадастрален идентификатор 68134.601.59, попада в УПИ IV - "за озеленяване", кв.22 съгласно действащата регулация на м. "Л.-зона Г", одобрена с Решение № 4 по Протокол № 23/19.03.2001 г. на СОС. Според стария кадастрален план на [населено място], могилите са били 6 броя до около 1956г. С писмо с АХ-04-00-7/09.07.1998г. главният архитект на С. бил уведомен, че е регистриран "Могилен некропол", състоящ се от 5 броя могили, разположен в местността "Извор" ("Горен герен") "Седем могили", обявен за Археологичен паметник на културата от национално значение. Определени са границите (които съвпадат със съвремените периферии) и охранителните зони, които съответно са 10 м във всички посоки на територията на паметниците. Могилите придобиват площен характер ведно с границите им и с охранителните им зони. С писмото е определен и режим на ползване "Териториите на отделните могили и охраните им зони са защитени с т. н. режим А", съгласно който се забраняват всички видове дейности (строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и др.), които нарушават целостта на могиления насип и напластяванията в охранителната зона. В случай, че могилите представляват непреодолимо препятствие за бъдещо развитие на територията, задължително да бъде проведено археологично проучване в некропола.

В същото заключение отново подробно са изложени констатациите относно

предвижданията на ОУП и ПУП за имотите, в които попада процесната НКЦ. Всички констатации на вещите лица са безпротиворечиви помежду си, но от тях не се установяват нови релевантни обстоятелства, различни от фактическата обстановка, съобразена от административния орган, въз основа на които е постановена процесната заповед.

Съществуването на НКЦ е обстоятелство, релевантно в производствата по издаване на ПУП; именно последните следва да бъдат съобразени с нея, а не обратното. Следователно, без значение за решаване на спора са представените писмени доказателства относно инициирани производства за изменение на ПУП и поради това, те не следва да се обсъждат. Аналогично, ирелевантни в тази връзка са параметрите, предвидени от ОУП, тъй като графичната му част, предвид чл.3 от Закона за устройството и застрояването на Столичната община (ЗУЗСО), има ранга на същия нормативен акт. Ето защо, разпоредбите на ЗКН се явяват специални спрямо общите на ЗУЗСО и в случай, че е налице противоречие, приложими са тези на ЗКН. Хронологичното развитие на устройствените планове за определена територия е ирелевантно и предвид обстоятелството, че и при последващо откриване на археологическа НКЦ в същата територия, действащият устройствен план е необходимо да бъде съответно изменен с оглед съществуващата НКЦ. По-специално относно представеното писмо изх. № 125/29.08.2005г. следва да се отбележи и, че от него се установява единствено липсата на данни за НКЦ в общинското предприятие, но не и липсата на НКЦ в ПИ с идентификатор 68134.601.59.

Във връзка с указанията, дадени с решение № 984/29.0.12024г. по адм. д. № 7269/2023г. на ВАС следва да се отбележи и, че действително заповедите за одобрение на ПУП са индивидуални административни актове и след влизането им в сила те са задължителни за всички; влезлите в сила ПУП могат да се изменят на изрично посочените основания в чл. 134, ал. 1 и ал. 2 ЗУТ. Едно от тези основания е това по чл.134, ал.2, т.3 ЗУТ, съгласно което ПУП подлежи на изменение за запазване на разкрити археологически, исторически и културни ценности. Това е именно смисълът на указанието в заповедта, че се изисква промяна на досегашния начин на трайно ползване „За друг вид застрояване“ и се забраняват всякакви строителни дейности – предвижданията на ПУП следва да съответстват на закрилата на НКЦ по правилата на ЗКН и Наредбата и да не бъдат допускани изменения на ПУП, противоречащи на тази закрила; означаването на начина на трайно ползване „За друг вид застрояване“ съответно е погрешно и следва да бъде променено по изложените дотук съображения. С оглед последните, извършвайки преценката за законосъобразност на обжалваната заповед съдът в настоящия състав приема, че влезлите в сила заповеди относно устройствения статут на територията, която е обхваната от действието ѝ на първо място не ѝ противоречат; на второ място, дори в случай на противоречие последното е основание за изменение на ПУП за привеждането му в съответствие с охраната на НКЦ, а не основание за незаконосъобразност на процесната заповед; на трето място, последната е пречка за одобряване на бъдещи ПУП, ако предвижданията им биха се явили в противоречие с нея. В заключение и предвид указанията по чл.244 АПК следва да се отбележи и, че вещите лица, след извършения подробен анализ, безпротиворечиво изразяват становище, че определеното наименование, граници и режим на опазване на недвижимата културна ценност са съобразени с нормативните изисквания.

Предвид изложеното и като прецени на основание чл. 168, ал. 1 във вр. с чл.184 от

АПК законосъобразността на оспорения акт съдът в настоящия състав намира, че заповедта е издадена в установената форма от компетентния за това орган. При това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, тъй като съществени са само онези, които, ако не биха били допуснати, изходът от производството би бил различен. В случая не е налице основание, годно да обоснове такъв извод. Заповедта е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона, предвид изложените по-горе съображения.

С оглед изхода на делото и на основание чл.143, ал.3 АПК следва да бъде уважено искането на ответника за възстановяване на направените от него разноски, в размер на 257,50 лв. – възнаграждение за вещо лице. Последното съдът определя на по 100 лева за всяка от инстанциите, или 300 лв. общо, съобразно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, издадена на основание чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ. Сумата в общ размер 757,50 лв. е дължима на МК, което е юридическо лице съгласно чл.42, ал.2 от Закона за администрацията.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ц. И. Ц., с ЕГН [ЕГН], В. В. Д.-В., с ЕГН [ЕГН] и Н. Ц. Г., с ЕГН [ЕГН], срещу заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата.

ОСЪЖДА Ц. И. Ц., с ЕГН [ЕГН], В. В. Д.-В., с ЕГН [ЕГН] и Н. Ц. Г., с ЕГН [ЕГН], да заплатят на Министерство на културата сумата от 557.50 лв. (петстотин петдесет и седем лева и петдесет стотинки) – разноски по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Председател:
2.

Членове: 1.